

Селянина Марей

(Ф. М. Достоевски)

Аз си припомням месец август в нашето село. Деня беше сух и ясен, но малко хладничък и ветровит. Лятото вече изминаваше и скоро трябваше да ида в Москва и да се измъчвам цялата зима над уроците по францужки. Жал ми беше да оставя селото. Аз минах през гумното, и като се спуснах в дола, възкачих се в гжсталака под гората. Току-що се скрих в храстите, чух наблизил някой ореше на полянката. Аз знаех, че той оре с мъжа. Коня му едвам крачи и до мен често долиташе:

— Де!... Хайде!... Хайде!... Де!...

Аз познавах почти всички наши селяни, но не знаех кой от тях сега оре. Па и все ми е едно, който и да е, аз си имах работа: бях отчупил една орехова пръчка за да шибам с нея жабите. Ореховата пръчка е по-красива и по-трайна от брезовата. Търсех аз и бубулечки и бржмбари и ги събирах. А от тях има някои доста красиви. Обичах аз също и малките, пжргави, жълточервени гущери с черни точки отгоре, а от змиите се боех. Но змии се срещаха много по-рядко от гущери. Гжби тука имаше малко. За гжби трябваше да ида в брезовата горичка и аз се готвех вече да тржгна за там. Нищо друго аз така не обичах, както гората с нейните гжби и ягоди, с нейните бубулечки и птици, таралежи и катерички, с нейните хладини и шепота на листата ѝ.

И сега дори, когато пиша за това, аз като че ли усещам миризмата на нашите селски брези.

Изведнаж, сред дълбоката тишина, аз ясно и отчетливо чух вик:

— Вжлк иде!... Вжлк!

Аз изпиших и, извжн себе си от страх, завиках и изскочих на полянката право при орача.

Той беше нашия Марей. Аз не знаех, има ли такова име, но него всички викаха Марей. Той беше около петдесет годишен селянин, здрав, висок, със широка, руса, прошарена брада. Аз го познавах, но до тогаз никога почти не беше ми се случвало да при-